

– договори про технічне обслуговування та ремонт – договори, в яких визначається умови і вартість технічного обслуговування і ремонту транспортних засобів; ці договори використовуються для фіксації витрат на обслуговування;

– рахунки на оплату – рахунки, що використовуються для фіксації фактичних витрат на транспортні засоби, такі як пальне, запасні частини, ремонт, страхування та інші витрати;

– документи, що підтверджують витрати на пальне – квитанції, чеки або інші документи, які підтверджують покупку пального для транспортних засобів;

– акт вибуття – документ, який фіксує факт вибуття транспортного засобу зі складу підприємства, причину та отриману суму при продажу або списанні.

Загалом, документи первинного обліку транспортних засобів служать для забезпечення дотримання всіх вимог бухгалтерських і податкових стандартів.

Таким чином, загальною метою бухгалтерського обліку рухомого складу основних засобів є забезпечення точності й об'єктивності фінансової звітності автотранспортного підприємства, а також дотримання всіх вимог податкового та бухгалтерського законодавства України.

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Болдовська К.П., к.е.н., доцент

Вербицька В.І., к.е.н., доцент

Хорошилова І.О., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Розрахунок та облік податку на додану вартість (ПДВ) є достатньо складним з огляду на певну недосконалість його нормативно-методичного забезпечення.

Податкове законодавство України не містить спеціальних норм і не передбачає особливих умов оподаткування ПДВ бюджетних установ. Так, вартість товарів, які постачаються, виконуваних робіт, надаваних послуг бюджетних установ обкладається ПДВ за базовою ставкою 20 %, за виключенням визначеного у ст. 193 ПКУ переліку операцій з постачання, які оподатковуються за нижчою за базову ставкою (0 %, 7 % або 14 %), визначеного у ст. 196 ПКУ переліку операцій з надання послуг, які не є об'єктом оподаткування ПДВ, а також визначеного у ст. 197 ПКУ переліку операцій, які звільнені від оподаткування ПДВ. На практиці, з огляду на специфіку діяльності, за більшістю операцій бюджетних установ ПДВ не нараховується і не сплачується. Однак, коли бюджетна установа здійснює комерційну діяльність або надає платні послуги третім особам поза рамками своїх основних функцій, ПДВ нараховується.

Загалом, додана вартість товарів/послуг, що постачаються, складається з первинних доходів, а саме: заробітної плати з нарахуваннями, прибутку,

відсотка і ренти. Особливістю створення доданої вартості бюджетними установами є, по-перше, не включення витрат держави на заробітну плату до розрахунку ПДВ, по-друге, не отримання прибутку як мети діяльності таких установ, відповідно, у разі відсутності решти двох з названих вище складових – ренти і відсотка в операціях з надання послуг – додана вартість бюджетними установами не створюється.

Облік ПДВ у бюджетних установах ґрунтується на специфічних правилах і вимогах, які визначає податкове законодавство. Зокрема, як слідує з викладеного вище, у діяльності бюджетних установ досить типовою є ситуація, за якої вони одночасно здійснюють операції, які оподатковуються ПДВ, які звільняються від оподаткування ПДВ і такі, що не є об'єктом оподаткування ПДВ, – це вимагає ведення окремого обліку таких операцій (проводити таке розділення на рівні аналітичного обліку допомагає Єдиний реєстр податкових накладних), а при складанні податкової декларації – відповідно, проводити розподіл ПДВ між оподаткованою та неоподаткованою діяльністю, якщо така ситуація існує.

ПДВ за операціями бюджетних установ відображається на рахунках бухгалтерського обліку на підставі податкової накладної, яку платник податку зобов'язаний скласти в електронній формі на дату виникнення податкових зобов'язань у визначеному законодавством порядку, накласти електронний підпис уповноваженої платником особи та зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлений термін.

Нормами податкового законодавства у бюджетних установах, як й у суб'єктах підприємницької діяльності не дозволяється враховувати до податкового кредиту витрати, які не підтверджені податковими накладними. На відміну від комерційних підприємств, у бюджетних установах розгалужений бухгалтерський облік розрахунків за ПДВ складно вести через недосконалість системи реєстрів їх бухгалтерського обліку.

Так, у бюджетних установах для відображення розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість, використовується меморіальний ордер № 14 «Накопичувальна відомість нарахування доходів спеціального фонду суб'єктів державного сектору». З огляду на те, що цей ордер показує і суму податку на додану вартість, і суму отриманих бюджетною установою доходів за кожним контрагентом і видом здійснюваної операції, – цей реєстр, з одного боку, є складним для аналітичних цілей, а з іншого – не надає повної інформації про суму податкового кредиту до відшкодування, або величину податкового зобов'язання установи за місяць.

Не допомагає у веденні обліку ПДВ і План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. В бюджетних установах інформація за розрахунками з податку на додану вартість узагальнюється на рахунку 63 «Розрахунки за податками і зборами» (6311 «Розрахунки з бюджетом за податками і зборами»). Відсутність окремих, затверджених рахунків по типу «Податкові зобов'язання» і «Податковий кредит», ускладнює роботу бухгалтера таких установ.

Таким чином, у предметній області проведеного дослідження, з одного боку, можна констатувати нечіткість урегулювання питання розрахунків бюджетних установ з державою з ПДВ на законодавчому рівні, що, з іншого боку, може призводити до помилок в обліку, а також до санкцій з боку податкової служби. Отже, необхідно внести зміни до законодавства, що регулює питання розрахунків бюджетних установ з державою з ПДВ, для вирішення цих нечіткостей. Це дозволить бюджетним установам з більшою точністю відображати свої зобов'язання і податковий кредит з ПДВ та підвищить рівень довіри до фінансової звітності цих установ.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ДОРОЖНЬО-БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

*Болдовська К.П., к.е.н., доцент
Проскура А.С.*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Бухгалтерський облік виробничих запасів на дорожньо-будівельному підприємстві є важливою складовою його системи обліку та фінансового управління. У таблиці 1 узагальнені основні аспекти, які варто враховувати при організації такого обліку.

Таблиця 1 – Організаційні аспекти обліку виробничих запасів дорожньо-будівельного підприємства

Аспект організації обліку	Характеристика
1. Класифікація виробничих запасів	Виробничі запаси можуть бути класифіковані на різні категорії, такі як сировина, матеріали, паливо, запасні частини, готова продукція тощо. Важливо встановити чітку систему класифікації, яка відповідає специфіці діяльності дорожньо-будівельного підприємства.
2. Оцінка виробничих запасів	Визначення вартості виробничих запасів включає в себе розрахунок собівартості та визначення ринкової вартості, якщо вона відрізняється від собівартості.
3. Фіксація руху виробничих запасів	Ведення обліку надходження і вибуття виробничих запасів є обов'язковим і включає в себе реєстрацію всіх операцій з їх закупівлі, використання і продажу.
4. Формування облікових карток	Для кожного виду виробничих запасів рекомендується створювати облікові картки, в яких фіксується інформація про кількість, вартість, дату закупівлі та інші характеристики. Це допомагає відстежувати зміни в обсягах та вартості запасів.
5. Розрахунок	Якщо виробничі запаси підлягають амортизації (наприклад,